

ПЕТАР МИЛОРАДОВИЋ

ЉУДИ

ЉУДИ

Тихи људи у великим собама ћуте.

Ципеле гланцају.

Четке им на полицама стоје,
подшишане риђе гриве поспаних коња.

Неприметни имају једну лептир машну
и пругасто одело.

Капу са кићанком са Олимпијаде
за најхладнији зимски дан.

Одвијају се неми филмови
и животи ван њиховог знања;
певачи отварају уста,
песму и они певају у себи.

Њихови су сви дани.

Гершлу и друге речи потапају
за доручак сиромашних.

Дневничке књиге пуне животом,
хране рукописом,
нечитким словима на папиру.

Проветравају кишне мантиле
носе нове шешире.

У новчанику протежу им се рачуни,
као мехови хармонике
испресавијани;
дигитално утиснуто време,
улица, град,
једина су веза са овим светом,
потврда
да су, заиста, постојали.

Исечци из новина:
групна фотографија са хиподрома;
анкета – одговор о ноћном животу.

И један је већ искројена, непостојећа слика,
квадратна рупа,
некад уклопљена у текст.

ГЛУМАЦ

Сваког јутра у стану глумца
певају канаринци.
Његова улога
и његов глас
нешто касније појаве се
и појачавају.

Тако се једном и мирис гаса осетио у згради,
постепено и застрашујуће.

Светлеле су у мраку
црвене и зелене лампице осетљивог индикатора,
као очи притајене звери.

Прошао је тако цео дан.

Мирно је говорио дубоким гласом,
није палио цигарете.
Канаринци су одгонетали узнемиреност
и ћутали.

Замишљам да је могао рећи:
„Он Приказу је срео и њено име каза.”¹
то би му пристајало, као музика звона,
аларма.

Касније смо сазнали:
неко се нашалио и у вентилациону цев
испразнио цео дезодоранс
са ознаком „летња љубав”, „софистицирано”,
а могао је и напрскати
„Сан летње ноћи”.

¹ He met the Nightmare and her name he told. – Из: *Уројници – Ајлас*, Х. Л. Борхес.

УМАЊЕНО

Померала му се пластична вилица
док је говорио:

„Моја комшинице...”

Деминутиви су се множили:
качкетић; чашице на столу;
избледела мушема са вртом
љљана и ружа
клизила.

Биљчицу раставић руком је мрвио.

Између зидова протезао му се штрик;
шкрипао је чађави намештај.

Фотографије сина висиле.

Замагљене сијалице, одећа.

Дим се осећао у свему што се око њега видело.

Плински горионик лизуцкао је доконо.

Коцке шећера топиле се,
сирупи се тешко растварали
падајући на дно дебелих чаша.

Мед се шећерио.

Кристал је додиривао кристал,
презасићен живот тог човека,
неправилан драги камен
изгубљен међу нама.

ИЗВОД ИЗ МАТИЧНЕ КЊИГЕ ПОБЕЂЕНОГ

Бледи папир,
танке линије украса штампе.

Застарели фонт закотрљан
међу акцентима у рукопису.

Липе се ређају у дрворедима,
земљане стазе.

Уличне сијалице са шеширастим ободом;
јефтино пиво у кристалној кригли.

Кафана.
У котлу се кува
говеђе шкембе.

Сувенири: морске звезде.

Таман небески свод
са видљивим телима.

Табакере избраздане шумама;
на поклопцу цепног сата утиснут велики лос.

Штап
лакован, напет, кривудава.

Сува нога,
арматура тог споменика који је тело
далеко километар од тебе.

Звона на писаћим машинама,
ћириличних слова,
одзвонила су.

Уреди са латиничним печатима и
дум-дум прецима.

Море знакова;
Библиотеке.

Шах у дуборезу
(чак одређен пол коња међу фигурама за шаховску игру –
коњи, кобиле).

Каталози.
Љубичасто мастило.

Напомене:
није научио да вози бицикл
и да плива.

ОСТРВЦЕ

Да ли је то била само игра,
у којој је једна од активности била
да свако себи упути поруку и испише је на разгледници.

Био си професор математике,
ниског раста,
са slabим ослушкивањем света,
мало шумећим слухом.

Обучен у смеђе пругасто одело
носио си и велику торбу задатака.

Нежења.

Тајно си се дружио једино са бројевима,
километражом,
квадратним кореном,
исечцима кругова.

Дахтао си док си пролазио убрзаним кораком,
уз такав звук поздраве си слао,
када смо се мимоилазили.

Али вратимо се тој психолошкој игри.

На разгледници са сликом и
„Поздравима са Родоса”
писало је: „Хеј човече успео си у животу!”

Требало је да баш такву разгледницу,
са сличним записом,
ти и свако од учесника,
након што сте их међусобно разменили,
изненадно добијете
незнано када и одакле.

Међутим.

Док смо бирали тренутак
следећег месеца,
те и наредних година,

сео си у каду у купатилу
и црвена мора су се излила из тебе,
опколила те.

Ми то можемо да замислимо,
јер знамо да си вене резао,
и на тој ширини непомично острвце постао.

БАПТИСТИ

У дневној болници неуропсихијатрије
пронели су човека дуге браде
и косе до појаса.

Довезли су га ту хитном,
јер су га нашли како лежи на путу;
уснулог на црти, неповређеног.

Имао је шиљате нокте
плавичасте, прозирне.

Носили су га до купатила
као дете голог,
омотаног чаршавом,
млади алкохоличари или наркомани тренутно запали у кризу,
и лечени на дан, два, „да се смире“
у тој заједници.

Онамо је требало да обаве
поновно крштење купањем,
ти баптисти,
опчињени својим пророком,
пронађеним тог дана,
апостоли, другари.